

Om att använda Landa väl

Att landa väl är ett arbetsmaterial för att stärka barns rätt till information och delaktighet vid placering

Rädda Barnens psykologer har tagit fram ett arbetsmaterial för att stärka och förverkliga barns rätt till information och delaktighet vid placering utanför hemmet. Det är något vi i praktiken ofta ser brister.

Arbetsmaterialet är tänkt att underlätta viktiga samtal mellan placerande socialsekreterare, jour- eller familjehem och det barn som plötsligt hamnar i ett nytt sammanhang. Det finns mycket vuxenvärlden kan göra för ett barn som placeras.

Landa väl-materialet fokuserar på hur vi skapar förutsättningar för att inkludera barnet, hur vi kan underlätta för barnet under det allra första dygnet och hur vi skapar ett bra avslut när placeringen upphör.

Att byta sitt hemma – samtalsblad för barn

Samtalsbladen är tänkta som stöd i att samtala med barnet både om konkreta vardagsfrågor och större frågor som barn i den här situationen kan fundera över. Frågorna syftar till att underlätta för barnet att uttrycka sina behov, önskningar och funderingar. Det är samtalet som ska vara i fokus, se bladen som stöd i att komma ihåg vad som behöver pratas om och vad som sagts. Bladen kan med fördel sparas och tas fram igen.

Förutsättningar för trygga barnsamtal:

- **Viktigare att göra någonting än ingenting!**
Ibland finns av olika skäl inte möjlighet för ett långt samtal. Börja hellre med något än att skjuta upp allt och vänta på rätt tillfälle.
- **Skapa förutsättningar för barnet att kunna tala fritt.**
Vem kan höra? Behöver barnet först få hjälp att lugna sig? Vad kan jag göra för att bidra till att barnet känner sig tryggt under samtalet?
- **Barnet behöver förstå syftet med samtalet.**
Var tydlig med att detta inte är ett förhör eller en utredning utan att syftet är att lyssna på barnet och ta reda på mer om vad barnet behöver.
- **Förenkla och konkretisera frågorna om barnet har svårt att förstå.**
Ingen ska behöva känna sig dum. Anpassa frågorna och samtalet efter barnet och barnets ålder.
- **Följ upp hur samtalet blev.**
Följ upp senare samma dag och dagen därpå, fortsätt där ni slutade om ni inte hann klart.

Första dygnet gör stor skillnad

– checklista för vuxna

Det är påfrestande för ett barn att byta sin hemmiljö. Målet med checklistan är att kunna erbjuda barnet relevant information, öka förutsägbarheten och främja lugn under en tid som är omvälvande för barnet. Det ökar barnets chanser att landa väl i den nya miljön och vardagen.

Checklistan kan användas i förberedande samtal mellan socialtjänst och jourhem/familjehem inför en placering samt av jourhemmet/ familjehemmet vid själva placeringen.

Bra avslut gör skillnad – checklista för vuxna

Checklistan är tänkt att användas vid en flytt från ett jourhem/familjehem och syftar till att underlätta för barnet genom att göra förändringen mer förutsägbar och hanterbar. Avsked väcker känslor hos alla och kan ofta skapa känslan av otillfredsställelse och frustration. Då är det lätt att tänka att om avslutet går fort så kommer det att kännas mindre eller göra mindre ont. Med hjälp av checklistan kan värdiga avslut främjas genom samtal om det som varit och det som komma skall. Det kan vara en god idé att också ta fram samtalsbladet **Att byta sitt hemma** och läsa igenom det tillsammans igen, eller skapa ett nytt och fundera tillsammans vad som är aktuellt vid den nya flytten.

Arbetsmaterialet Landa väl togs fram i samband med skapandet av boken **Var är Sigges hemma?** skriven av Stina Wirsén i samarbete med Rädda Barnens psykologer.

Boken riktar sig till barn i förskoleåldern och beskriver hur det kan vara för ett barn att byta sitt hemma, det vill säga placeras. Läs mer:

<https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/arbetar-med-barn/var-ar-sigges-hemma/>

Om du har frågor kring arbetsmaterialet är du välkommen att kontakta våra psykologer på Rädda Barnens Centrum för stöd och behandling:

hanna.thermaenius@rb.se

hanna.weyler.muller@rb.se

josefine.paulsen@rb.se